

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Triplex Statvs; Ecclesiasticvs, Religiosus, & Sæcularis

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

Sectio I. De Societatis Iesu Religione, eiusque obligationibus, receptiores
sine lite Sententiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80707](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80707)

LIBER LIX.

RELIGIO SOCIETATIS IESV.

POSTQVAM ea, quæ cunctis Religionibus sunt communia expressi, Societatis Iesu Alumnus non potui non plura, quæ ad eius institutum speciatim pertinent, explicare. De nouitiatu igitur, de votis simplicibus, de professione, aliisque Iesuitarum obligationibus Tractatum institui.

SECTIO PRIMA.

De Societatis Iesu Religione, eiusque obligationibus receptiores sine lite Sententiæ.

CAPVT I.

De iis, qui ab ingressu in Societatem ob substantialia, & accidentaria præscripta in constitutione impedimenta excluduntur.

inde requiritur, vt interius, & exterius fidem abnegauerit. Ex societatis constit. Certe non quodcumque schisma hoc impedimentum inducit, sed schisma inducens excommunicationem infamem, quod non contingit, nisi cum personaliter, & non more rationis excommunicatus quis esset, vt in p. 1. constit. c. 3. in glossa annotatur.

Secundum impedimentum est, homicidium aliquo tempore perpetrasse, vel publice infamem propter enormia peccata fuisse. Non comprehenditur homicidium in propria defensione factum. Quia nec irregularitatem inducit, nec sacri ministerij impedit vsum. Nec homicidium publica ex auctoritate perfectum. Quia homicidium in rigore non interfecionem licitam, sed illicitam significat, D. Thom. 2. 2. question. 100. artic. 68. Et quia S. Ignatius in hoc secundo impedimento, sicut in primo loquebatur de delictis, ibi. Propter enormia peccata, & expressit homicidium ob eius gravitatem. Igitur de homicidio peccaminoso constitutio intelligitur. Palao tom. 3. d. 1. de statu Relig. punct. 8. §. prim. numero 10. mandantem verò, vel consentientem homicidium minime comprehendit reor. Quia cum constitutio de consentiente, aut mandante nihil dixerit, non de perpetrante homicidium morale, sed physicum est intelligenda.

Tertium est, assumpsisse Religionis habitum, vel Eremitam cum vestitu Monachali fuisse. Vnde qui gestaret habitum huiusmodi etiam per vnicum diem animo illam vitam proficendi, impeditus esset. Gloss. cap. 3. fuisse serio const. p. 1. lit. E. Additum fuit cap. secund. Extra. alterius min. pro maiori declaratione, habitum alicuius Religionis Fratrum, & clericorum, habitum.

S 4

vt

¹ Quinque sunt substantialia impedimenta quæ annulant ingressum. **Q**UINQUE substantialia impedimenta ad Societatis ingressum Cap. 2. Exam. gener. & p. prim. constit. c. 3. annumerantur. Substantialiaque dicuntur, quia quodlibet illorum ita in Societatem ingressum impedit, vt contra attemptatum prorsus irritet, & annullat. Quia p. 1. constit. citata dicitur. Omnino excludunt. dictio enim Omnino non solum illicitum, sed & invalidum denotat ingressum. Sanchez l. 3. Decalog. cap. 4. num. 60. Suar. tom. 4. de Relig. tr. 10. l. 2. c. 1. §. n. 17.

² Primum impedimentum est, recessisse à Sanctæ Ecclesiæ gremio, quod quatuor partes continet. Prima est, recessisse fidem abnegatum, ab Ec. gando. Secunda, recessisse in errores contra Ec. fidem incurrendo, vt damnatus ob aliquam hæreticam propositionem quis fuerit. Tertia, si vt hæresis suspectus per sententiam publicam sit declaratus. Quarta, si infamis per excommunicationem tanquam schismaticus, sprete Sanctæ Ecclesiæ auctoritate extiterit. Abnegatio fidei debet esse perfecta, ac pro-

ut inueneretur, debere in alia Religione à Societate habitum esse susceptum: & præterea fuisse habitum Religionis Equitum D. Iacobi, Calatravae, Alcantarae, &c. Iamvis impedimentum non præstare, quia non est Religio Clericorum, nec Fratrum communiter viventium. Esset tamen impedimentum si habitum Clericorum horum Ordinum assumpsisset, quia hi propriè & in rigore sunt Clerici Religiosi. Suarez t. 4. de Relig. tr. 10. l. 2. c. 1. n. 16.

⁵ Quartum est, vinculum matrimonij, vel legitimæ seruitutis, solum matrimonium consummatum hoc impedimentum adducit. Quod cessabit, si diuortium, vel si coniux licentiam dederit, seruitutis iuris circumstantiis, nempe alterius coniugis in Religionem ingressus, si iuuenis sit, vel periculum habere incontinentiæ: si vero senex sit, & absque periculo incontinentiæ, voti castitatis emissio. Vnde si solum ex coniugis licentia quis societatem ingrederetur, his circumstantiis non asseruatis, nullus esset ingressus quia non seruat conditionem sub qua cessat impedimentum. Suarez tom. 4. de Relig. tr. 10. lib. secund. cap. prim. numer. 22. De vinculo seruitutis monuerunt, dominum concedere posse seruo licentiam ingrediendi Religionem, & eo ipso impedimentum cessare.

⁶ Quintum denique est pati iudicij defectum, vel ad id notabilem præ se ferre dispositionem. Quod si de hoc defectu dubium existat, Medicorum consilio, accedente Praepositi Generalis assensu est decidendum. Palao tom. tertio dict. prim. de statu Relig. pun. 8. §. 1. n. 24.

⁷ Alia annotantur à D. Ignatio p. 1. constit. cap. 3. impedimenta, quæ secundaria, seu accidentaria nuncupantur: & licet quem à Societatis ingressu non excludant, reddunt tamen minus idoneum. Hæc sunt, quoad interiorem hominem attinent: Primo, passionibus vel affectibus, qui comprimere difficile possent videantur: vel peccatorum habitus, de quibus non magna emendatio speretur. Secundò, intentio minus recta, quam par esset ad Religionis ingressum, ut quæ cum humano aliquo fine esset admixta. Tertio inconstancia seu remissio animi notabilis, ex qua quis minus utilis futurus credatur ad munera Societatis obedienda. Quartò, indiscerta deuotiones, quæ in causa esse assolent, ut in illusiones, & non exigui momenti errores quis iniecit. Quintò, litterarum ignorantia, vel ingenij, aut memoriæ defectus ad eas addiscendas, vel magis ad explicandum. Sextò, iudicij defectus, vel notabilis in proprio sensu obduratio, quæ omnibus Congregationibus multum assolet negotij facessere. Verum quoad exteriorum hominem secundaria impedimenta sunt: Primò, defectus in corporis integritate, morbus, debilitas, vel notabilis deformitas. Secundò, ætas valde tenera, vel plus satis præuocata. Tertio, as alienum, vel ciuiles obligationes. p. 1. constit. c. 3.

⁸ Hæc impedimentis secundariis alia duo reuera addidit ad Societatem in Congregatione generalis. Primum est, ne ingressus Societatis ex infesto sanguine Iudæorum, & Sacraceno-

rum procedat. Congregat. 5. can. 3. Postea in Congregat. 6. hoc decretum fuit temperatum, ut solum quoad quintam generationem, informatio delinatur. Secundum est, Maioratus Hispanus. Vnde iure maioratus gaudens in Hispania, nisi habita facultate à R. admodum Generali Praeposito, non recipitur. Et hic debet esse iis donis ornatus, ut ipem magnam exhibeat se post biennium probationis fore talem, qualem nostræ constitutiones requirunt, ut ad triam votorum professionem queat admitti. Porro ad huiusmodi professionem admittitur, nisi qualitas maioratus eiusmodi sit, ut promotio ad sacrum Ordinem firmitati illius abdicacionis sit satis: tunc enim non professio, sed ordinatio procuranda erit. Intellegenda autem est constitutio de maioratu siue Regia facultate, siue propria fundatoris sit instituta, quia verè ac propriè, cõmuniq; acceptione maioratus est leg. 4. 5. Tauri, quæ hodie est lex 4. titul. sept. m. l. 5. compil. b. Et quæ hincere aliqui maioratus go, conque sea con authoritad gnestra. Supponit ergo lex, siue facultate Regia verum maioratum institui posse. Gregor. Lopez Leg. 2. tit. 15. parte secund. gloss. 1. Molina de primog. l. 1. cap. 1. m. 25.

Porro si quis aliquo ex præfatis impedimentis secundariis affectus, Societatem ingre-

diatur receptus ab eo, qui potestatem non recipit habet in illis dispensandi, nulla erit receptio, illam qui sine recipienti manifestetur impedimentum, aliquo ex siue non, quia est receptio facta ab eo, qui his impedimentis nullam recipiendi facultate fruitur. Nam in Societate illi superiores, qui potestatem habent affilium recipiendi nonitis ad probationem, habent dispensam potestatem in his secundariis impedimentis non fuerit dispensandi: & contra p. 1. constit. c. 3. lit. H.

Provincialis potest in his impedimentis secundariis dispensare, si tamen excipias impedimentum deformitatis & notabilis defectus in his etus qualem Eunuchi habent, & ætatis teneræ, vel prouocata, & matrimonij ratigeneris infestis, & maioratus. Regula Provincialis exceptis. 35. & 36.

CAPVT II.

De Societatis Iesu Notuitu.

NVLLES infra decimum quartum ætatis annum potest ad probationem recipi. Et licet Praepositus Generalis valeat aliquem nondum completam pubertatem sub regimine nouitiorum admittere, sicuti possunt aliorum Ordinum Praelati impuberes inducere habitum Regiarum, quoniam quæ pubertatem compleat verus nouitius non est, nec verum nouitiatum vtilem professioni, seu incorporationi cõstituit. Quia in hac parte nullum speciale privilegium Societas contra ius commune obtinet, neque habere expediebat. Sanchez lib. 5. De ord. 4. n. 22.

Præter

12 *Duplex probationis annus le- fuit pra- scribitur.* Præter annum probationis, integrum eui- dem, qui communiter canctis Ordinibus in- dicitur, alius annus à Societate adiicitur *exam. cap. 1. § 11. concessus sanè à Paulo IV. Julio II. & Gregor. X III. in sua consis- Ascendente Domino. ubi dicit, hanc longam probationem in Societate statutam fuisse, quia eius ministeria viros diu probatos, & in solidis virtutibus fundatos requirunt.*

13 *Potest R. P. Generalis admittit ad vota Scholasticorum, vel Coadiutorum Novitium hand expleto biennio, ta- meti ea admissio esset illicita, quia constitu- tion. p. 5. cap. 1. lit. C. biennium Præposito Ge- nerali contrahere, in sta intercedente causa permittitur. At in decreto 9. & 50. Congreg. 5. hæc potestas non admittit, sed solum vius prohibetur. Expresse enim decreto illo 9. in- quit Congregatio, se non intendere eam fa- cultatem Præposito Generali abrogare, sed solummodo facultatis usum prohibere, unde si de facto ante expletum biennium Novitium admittit ad vota scholasticorum, vel Coadiutorum, valide admittit, sed illicite fa- ciat. Lege Ferdinandum à Castro to. 3. d. 1. de statu Relig. p. 11. 14. n. 5.*

redduntur ex æquitate, quamvis ex iustitia fiat in fau- rem Societatis. Verum si post biennij rem Socie- vota dimittitur, solum debet Societas pro rata.

qualitate, ac quantitate receptæ donationis alimenta renunciandi præbere, dum egenus est, & aliunde non habet, unde sustentetur: alioquin ob ingratitudinem renunciandi dona- tionem poterit revocare. Ex Sodi de ali- ment. tit. primo quæstion. 48. doctrina anno- tat Sanchez l. septimo Decal. capit. primo numero 39. Idem colligo ex Snario tomo 4. de Relig. tract. 8. l. tertio capit. 14. numero 22. & 23.

At si renunciatio facta sit extra consti- tutionum normam, nempe in consanguineos, & amicos non egentes, aliave opera facta sit profana, crediderim probabiliter, non pro- cedere ex animo, ut firma sit, professione non sequuta, quia non apparet specialis ra- tio hunc animum absolute donationis potius in Societate, quam in aliis Religionibus præsumendi. Sanchez l. septimo. Decal. capit. primo numero 37. & 38. Additque vo- tis biennij hanc donationem non confir- mari.

Certum verò est, prohibitionem, & an- nullationem renunciationis factam à Triden- tino sess. 25. capit. 16. & solemnitate ibi- dem requisitam pro renunciatione intra bi- mestre professioni proximum non habere de iuri in locum in renunciationibus Iesuitarum iuxta Iesuite eorum institutum factis, cum expresse Con- cilium eos exceperit dicens: Per hac tamen tione.

non intendit sancta Synodus aliquid innovare, aut prohibere, quin Religio Clericorum So- cietatis Iesu iuxta eorum institutum pium à sancta Sede Apostolica approbaturum Domino, & eius Ecclesie inferre possit. Ex quo fit, quocumque novitatus tempore, & absque licentia Ordinarij Novitios Societatis suis bo- nis cedere posse. Manuel. tomo secund. 99. Regul. quæstion. 47. a. ult. S. v. Religio, numero quint. Molina tomo primo d. 139. Lessius l. secund. capit. 42. dub. quart. nu- mer. 41. Sanchez l. sept. Decal. capit. 5. numero 9. Barbosa p. tertia de potest. Episc. allegat. 99. fine.

Facta vero hac renunciatione in favorem Societatis, potest Societas ea bona capere, ac retinere, quia Concilium approbat renun- ciationem, & donationem quamlibet factam à Novitiis Societatis iuxta pium eius institu- tum. Ergo approbat donationem, ac renun- ciationem factam in favorem Societatis ut- pote eius conformem instituto. At ex hac ap- probatione manifestè fit, bona renunciata Societati tradi posse, & debere, cum sit re- nunciatio absoluta, & absque vlla recupera- tionis spe. ergo Societas potest, ea bona capere ac retinere. Sanchez l. 7. Decal. cap. 5. num. 11.

C A P V T III.

De dispositione bonorum, re- nunciatione ve eorum à Societatis Novitio faciendâ.

14 *Fit renun- ciatio abso- lute & in- dependen- ter à perse- nerantia.* **V**OTIES renunciatio fit à Novitio Societatis (& fortiori ab iis, qui vota Scholasticorum emisserunt) in panperes, operave pia, fit absolute, & inde- pendentè à persenerantia in Societate: ac proinde si ante votorum emissionem, vel post ante professionem, à Societate dimittit- tur, nulla debent ei bona restitui, quia Novitius, vel Religiosus Societatis de suis bonis in pia opera disponens, præsumitur, eam intentionem in sua dispositione habere, quam Societatis constitutiones præscribunt, semper enim quis præsumitur operari conformiter ad sui status regulas, & obligationes. At Societatis regulæ præscribunt, renunciationem fieri independentè à conditione professionis, seu votorum emissionem, siquidem præscri- bunt eroganda panperibus vel in alia pia opera iuxta propriam cuiusque devotionem diuidenda, omnem à se fiduciam submouen- do eadem villo tempore recuperandi. Exam. gener. cap. 4. & p. 3. consis. cap. 1. num. 7. & 25. & p. 4. cap. 4. lit. E. Molina tom. 1. de inst. d. 19. Suar. tom. 4. de Relig. tract. 8. l. 3. cap. 14. num. 22. & tract. 10. l. 4. cap. 4. m. 19. Sanchez l. 7. Decal. c. 1. m. 24.

15 *Quid si re- nunciatio* Profecto si renunciatio facta sit in fau- rem Societatis tempore novitatus, & ante vota biennij Novitius dimittitur, omnia ei

CAPVT IV.

De obligatione ingrediendi
Societatem tribus sub-
stantialibus votis
annexa.

¹⁹ *Votis simplicibus annexa ingrediendi Societatem promissio, votum est.* **S**CHOLARES, & Coadiutores non formati emittentes in Societate vota simplicia, simul promittunt, se Societatem ingressuros, ut vitam in ea perpetuo degant, promissionem hanc intelligendo iuxta ipsius Societatis constitutiones. Hæc quidem promissio votum est; quia fit diuina *Maiestati*, ut constat ex formula, qua emittitur. Ita declarat Congreg. 5. Generalis decreto 3. & can. 2.

²⁰ *Huius voti materia.* Huius voti materia est, professionem, vel vota Coadiutorum formatorum emittere, prout placuerit Societati. Obligat ergo se hoc votum emittens, ad acceptandum gradum professorum, vel Coadiutorum formatorum, prout Præposito Generali ad maius Dei obsequium fore videbitur. *Exam. cap. 7. §. 1. & 5. Congreg. gener. 5. decr. 3. can. 2.* Profecto materia hæc digna est voto, quia gradus Professorum, & Coadiutorum formatorum perfectior est, quam gradus Scholaris, & Coadiutoris non formati.

²¹ *Quies superior de-* Huc fit, quoties superior designat Scholarium, aut Coadiutorem non formatum gradum absolute & efficaci voluntate, teneri eum ex vi signat absolute quarti illius voti acceptare, quia eo ipso impletur conditio sub qua votum fuit emissum ex vi voti. At si conditione tantum gradus offeratur, ut contingit, cum gradus offertur uti gratia, ac beneficium religionis, quod subditis præstat, haud erit transgressor voti eum gradum non admittens, quia non ei absolute offertur, sed sub imbibita conditione, si gratus ei fuerit. Palao *romo 3. d. quint. de statu Relig. punct. 1. num. 4.*

CAPVT V.

De obligatione specialis cura
in puerorum eruditione
Professibus, ac Coadiuto-
ribus formatis
annexa.

²² *Materia huius obligationis.* **P**ROFESSI, ac Coadiutores spirituales formati, cum sua vota emittunt, expriment se vovere obedientiam specialiter circa puerorum eruditionem, ma-

teria huius obligationis est puerorum (sub quibus rudes homines comprehenduntur) eruditio tum in iis, quæ ad fidem pertinent, eos in doctrina Christiana, & mysticis divinis instruendo; tum in iis, quæ ad mores continent incitando ad præceptorum obedientiam, & ad pietatis, Religionisque officia. Hanc itaque curam voverunt Professi, & Coadiutores spirituales formati siâ Superioribus per virtutem obedientie illis mandata sit. Sic in formula *Ei secundum eam* (scilicet obedientiam) peculiarem curam circa puerorum eruditionem. Unde secundo obedientie præcepto, nulla est illis huiusmodi eruditionis obligatio.

In huius autem ministerij promotionem, & observationem casetur, ut quilibet professor quadraginta diebus huic eruditioni in-
²³ *combat. Cong. gener. 2. decr. 48. ibi: Quibus ta dictum professus quatuor, vel trium votorum, quibus huic eruditionem coadiutor spiritualis formati post eruditionem, vel vota simplicia intra annum per quadraginta dies continuis, vel interpolatos doctrinam Christianam pueris, atque rudes personas docere teneantur. Teneantur quidem sub voto, si eis sub obedientie virtute præceptum specialis solum ex regula, & instituto ad peccatum non obligent.*

²⁴ Præterea Rectoribus cum primum officium suscipiant iniungit D. Ignatius p. *quar. Idem Re. Const. cap. 10. §. 10. ut per quadraginta dies doctrinam Christianam legant, aut doceant: cum officium legant, inquam, & doceant per se. Si tamen suscipiunt, continere non videbitur ad adificationem, imperant, vel ob aliam causam sufficientem, ut Rector ipse legat, cum Provinciali communicata, si eundem ille sententia fuerit per alium illud munus obire poterit.*

CAPVT VI.

De quarto Professorum voto
circa specialem summo
Pontifici obedientiam.

²⁵ **P**ROFESSI Societatis Iesu, qui quatuor votorum vocantur, ultra De Professibus tria vota solemniter paupertatis, castitatis, & obedientie emittunt aliud quartum etiam solemniter obediendi summo Pontifici in missionibus peragendis ad animarum salutem. *Const. p. 5. cap. 3. §. 3.* Hac vero forma emittitur: *Insuper promitto specialem obedientiam summo Pontifici circa missiones, prout in litteris Apostolicis, & constitutionibus continetur.* Ex vi huius voti tenentur Professi exequi quicquid circa hoc Pontifex Romanus imperaverit, sine ulla tergiversatione, ad quascunque provincias eos immiserit, suas mittat ad Turcas, ad Indos, ad alve Infidelium regiones. Lege Bullam Iulij III. nostrum institutum confirmantem: & Bullam Gregorij

Sect. II. de Societ. Iesu Recept. Sent. 215

gorij XIII. incipientem, *Quanto fructu-*

26 *Huius quartii voti materia.* Materia itaque huius voti est summo Præfali obedire in missionibus peragendis, v.g. orbis plagas iusserit, ibique commorari, & ministeria spiritualia iuxta Societatis morem in animarum salutem exercere Pontificis arbitrio, quia hæc omnia sub *Missione* continentur. Quæ debent præstari nulla *terguinatione*, & *excusatione* apposita, id est, quæ frivola sit, & inanis; sed de excusatione iusta, & legitima, hanc enim Superiori proponere & menti Pontificis, & Societatis constitutionibus est conforme. Suar. *tomo 4. de Relig. tract. 10. l. 6. cap. 4. num. 11.* Sanchez *l. 6. Decal. cap. 18. num. 6.* Præterea hæc præstare debent nullo viatico petito, subsidiove expectato, tum pro itinere peragendo, tum pro ibi commorando. Solum enim permittitur Pontifici repræsentare, quæ sitipius mens de modo itineris gerendi, & ibidem quò mittitur manendi: num ex Eleemolynis propter Christi amorem emendicatis, an alio modo vivendo. Porro ad hæc præstanda ex obligatione hoc votum necessarium fuit, quia reliqui Christi fideles, & Religiosi aliorum Ordinum, & Societatis non professi, obligari nequeunt à Pontifice, vt in remotissimas mundi partes proficiscantur, ibique commorentur, nisi communi Ecclesiæ bono maximè expediret: neque tunc obligantur ex voto, sed ex subiectione, quam debent Pontifici tanquam vniuersalis Ecclesiæ capiti, ac Christi domini Vicario. Palao *1. 3. d. 5. pun. 4. numer. 30.*

27 *Votum hoc quartum solenne est.* *Ascendente*, ibi: Tribus illis substantialibus votis sollemnibus quartum similiter solenne addunt speciale in nomen pontificis obedientie circa missiones præstari. Verum sollemnitas huius voti in eo consistit, quod medio illo se Religiosis tradit in dominium, & potestatem Pontificis in ordine ad missiones peragendas; ita vt in ordine ad hunc finem iam non sit sui iuris, sed Religiosis, & Pontificis. Quod adeo est verum, vt si Religiosus, emissio hoc voto, vellet de se aliter disponere, infirma esset dispositio, ac peccaret non solum contra Religionem, sed & contra iustitiam ob ius à summo Præfale acquisitum. Quæ in voto simplici obedientia non procedunt. Suar. *tomo 4. de Relig. tract. 10. l. 6. cap. 4. quart. num. 18. & 39.*

28 *Quando sub gravi culpa teneatur Professus quatuor votorum, obedire circa missiones.* Demum vt innoteat quando Professus noster sub gravi culpa teneatur obedire Pontifici, vel Præposito Generali nomine ipsius iniungenti missiones, affirmo, quoties in nomine Iesu Christi, seu virtute obedientie præceperit. Quoniam enim suam voluntatem his verbis, vel æquivalentibus explicet, non censetur velle præceptum imponere, & gravem obligationem inducere, quia censendus est præceptum imponere modo Societati accommodato. At in Societate *p. 6. Const. cal. vit.* cautum est, non esse censendam præceptum, nisi præfatis verbis impositio fiat. Eigo quovisq. Pontifex suam declarat volun-

tatem, obligationem gravem non inducit. Suar. *tomo 4. de Relig. tract. 10. l. 6. c. 4. n. 36.*

CAPVT VII.

De obligatione Professus quatuor aut trium votorum circa paupertatem non relaxandam.

29 *Votum hoc explicatur.* R IVM & quatuor votorum sollemnium Professus Societatis statim post emissam Professionem in Ecclesia coram domesticis, ac externis ad Sacristiam accedunt, ibique quinque vota simplicia emittunt, quorum meminit Gregor. XIII. in *Bulla Ascendente Domino*. Votum primum est de non relaxanda Societatis paupertate. Finis quidem, qui D. Ignatium movit ad huiusmodi votum præscribendum, fuit, vt Societas in suo primario sermone conseruaretur, asseruit namque *p. 10. Const. §. 5.* paupertatem murum esse, ac propugnaculum aduersus demonis insidias.

30 *Huius voti materia.* Materia autem voti distincta est à materia voti sollemnis paupertatis, quia alias non essent vota distincta. Nam materia voti paupertatis prohibita est vsus cuiusvis rei temporalis tanquam propria stante lege, ac consuetudine prohibente sub voto prædictum vsu. At materia voti non relaxandi paupertatem est non alterandi, nec immutandi prædictam legem. Hoc votum est negatiuum; negat enim omnem actionem, & consensum pro paupertate in constitutionibus ordinata immutanda. Proinde facies illi satis nihil agendo. Prohibet equidem in primis assensum siue consultium, siue decisionem de immutanda paupertate præstare in conuentu totius Societatis congregatæ. Deinde prohibet quamlibet procuracionem, diligentiam, ac positium fauorem ad dictam immutationem obtinendam. Ex Suario ac Thoma Sanchez.

31 *Transgressio huius voti gratuita.* Cæterum de qualitate obligationis voti huiusce certum mihi votum hoc gravem inducere obligationem, quia materia grauissima est, vt pote Religionis conseruationi maximè necessaria. Vnde cum Palao *tomo 3. d. quint. punct. 4. num. 7.* existimo, non solum suffragium decisionum in Congregatione pro relaxanda paupertate, sed quancumque illius procuracionem lethale peccatum aduersus hoc votum simplex existere.

CAPVT

CAP T VIII.

De voto simplici non ambiendi Pralationem intra Societatem.

32
Votum secundum, de non ambiendo intra Societatem Pralationem.

VOTUM secundum, quod Profelli in Societate emittunt, est de non ambienda pralatione vlla, vel dignitate in Societate. Est hoc votum licitum, ac sanctum nemini potest esse dabilem, cum sapè à sede Apostolica sit approbatum, speciatim à Gregorio XIII. in Bulla, *Ascendente*. Certe Societati est convenientissimum, cum hac via prcluditur aditus ambitioni, contentiones, invidiæ, dissensiones, calumniæ aliæque huius generis mala vitantur, & felix Societatis asseruatur status, sunt quidem hæ rationes quæ D. Ignatium adduxere ad huius voti, præscriptionem. p. 10. *conf. §. 6.*

33
Huius voti materia.

Huius voti materia est negatiua, nempe non agere, nec prætere de etiam indirectè aliquam in societate pralationem, vel dignitatem. Vnde huic voto professus satisfaciet, dum non agit, nec præterit: ametsi desideret, appetatque dignitatem, obligari enim voto ad non desiderandum, vel appetendum interius dignitatem, conueniens non erat, quia multis scrupulis, & conscientie anxietatibus esset expositum. Val. 1. 2. q. 7. 4. a. 8. d. 11. §. 6. 3. *fine*. Suar. 10. 4. de Relig. tr. 10. l. 6. c. 7. n. 9. Sanch. l. 6. *Decal. c. 18. n. 18.*

34
Quid nomine pralationis, & dignitatis intelligatur, explicat Congregatio 7. decreto 44. alias 37. & 38. aliter nomine dignitatis & pralationis idem in societate significari: ac prouide vult intelligenda dignitas & pralatio ordinaria, ac delegata. Ordinaria dignitas est est Generalis, provincialis, Præpositi, & Rectoris. Delegata Commissarij, Visitatoris, Vice-Generis, Vice-provincialis, Vice-Præpositi, & Vice-rectoris. Sanch. l. 6. *Decal. c. 18. n. 25.* Vnde infero, non esse contra hoc votum prætere de esse Procuratorem, esse Assistentem, Ministrum, prædicatorem, Lectorem Theologiæ, quia hæc omnia officia sunt, non dignitas, neque pralatio. Suar. 10. 4. de Relig. tr. 10. l. 6. c. 7. n. 14. Qui quidem de officio procuratoris satis inclinatur, sub voto debere comprehendere ob potestatem quâ suscepit societatem gubernandi, & Generalem eligendi. Cui quidem assentior.

35
Pena huius voti transgressoribus præscripta.

Potè huius voti transgressoribus imposita est pena inhabilitatis, & incapacitatis ad quamcumque pralationem. *Conf. p. 10. §. 6.* Vt autem pena hæc locum habeat, opus est sententiæ s. item declaratoriæ iustitias, quæ sine probatione manifesta dari non potest. Denum qualiter ambitionis Generalatus probatio agenda sit à *conf. p. 8. c. 6. §. 2. tra. di. ur.*

CAPVT IX.

De voto nullam pralationem aut dignitatem extra Societatem procurandi, acceptandive illam, quin à summo Præsule obligentur.

VOTUM tertium, quod Profelli emittunt, est non procurandi vlla pralationem, aut dignitatem, extra societatem, neque illam acceptandi, nisi ex precepto teneantur. Vt scilicet vniquique animarum saluti iuxta nostræ professionis humilitatem, & submissionem interuiat. Et ne societas eis vitis, qui ad propositum sibi finem sunt ei necessarij, priuetur. *Conf. p. 10. §. 6. & Bulla Gregor. XIII. Ascendente.*

Materia huius voti est exclusio cuiuscumque negotiationis circa dignitatem, seu pralationem extra societatem, etiam si ea pretentio non finem vanum, sed aliàs honestum haberet. Deinde est negatio liberæ & spontaneæ acceptationis dignitatis oblatæ. Ea enim repugnancia non euacuat perfectionem obedientiæ, sed perficit. Gregor. relatus in Cap Sciendum 8. q. 1. Si obedientie (inquit) palmarum apprehendere veraciter nitimur, prosperis huius sæculi ex sola inssione, aduersis etiam ex deuotione militamus.

Pralationis nomine Episcopatus, Abbatia, Prioratus, Vicariatus Episcoporum, & quelibet alia dignitas iurisdictionem habens intelligitur, sub dignitatis vocabulo non solum dignitatis Cardinalatus, sed quilibet dignitas tam Ecclesiæ Cathedralis, tum Collegiatæ, licet iurisdictionem non habeat, comprehenditur. Val. 1. 2. q. 7. d. 5. de statu Relig. punct. quinto numero secundum.

Contra votum hoc delinquentibus nulla specialis pena ipso iure præscribitur, sicuti in aliis votibus pralationem intra societatem, quia hoc crimen magis priuatum est, nec ita delinquenti Religioni nocet. Vnde indicatum fuit satis præscribi esse, penam superiorum arbitrio remittendam. Suar. 10. 4. de Relig. tr. 10. l. 6. c. 7. num. 16.

CAPVT X.

De voto ambientes pralationem manifestandi.

VARTUM votum simplex à professis emissum est de denunciandis societatibus, vel eius præposito, vel extra votum finem societatem plex.

Secl. II. de Societ Iesu Recept. Sent. 217

Societatem Congr. tertia gener. decre. 34. alias 46. Approbatum a Gregor. XIII. in Bulla Ascendente.

41 Materia huius voti est denunciatio non solum quæ alias est obligatoria ex iustitia, vel Charitate: sed etiam illa, cuius nulla est obligatio: honeste tamen & vtiliter fieri potest, quia votum generaliter absque vlla restrictione emittitur, unde quamlibet denunciationem honeste faciendam comprehendere debet.

42 Delictum non emendatum quoad eius effectum denunciare professus tenetur, licet emendatum sit, quoad culpam. potest enim contingere, quod aliquis prælationem ambierit, & de ea penitentiam egerit, attamen effectus ambitionis emendatus non fit, sed tñ in pendent, efficaciterque electorem moneas ad electionem. Eo casu iudico obligatum esse denunciare, quia ille ambitiosus in virtute & in effectu, molitur, agit, & procurat prælationem. Et quia finis, ob quem votum iniungitur, nempe ne dignitates ambitione obtineantur, integer perseverat. Suar. tomo quart. de Relig. tract. 10. l. sext. capit. 10. numero 17. Sanchez l. 6. Decal. c. 18. num. 60.

43 Vt à denunciatione quis excusetur, constare ei certo debet, delictum tam quoad culpam, quam quoad effectum esse emendatum. Si dubius est, denunciare tenetur, quia votum est certum, certaque eius obligatio, quam ob dubiam exculationem hand potest quoad effectum excutere. Sanchez l. sext. Decal. capit. 18. num. 60. fine.

44 Necessario requiritur certa delicti notitia ad denunciandi obligationem: tamen si aliquando expedit suspensionem delicti superioris vt Patri manifestare, vt ipse diligentius ad damna præcauenda inuigilet. Et vt ab eo tollat suspensionem, si firmo fundamento caret. Suar. tomo quart. de Relig. tract. 10. l. 6. capit. 10. numero 11. Sanchez l. 6. Decal. c. 18. num. 55.

45 Opus non est, delictum esse publicum, vt quis ex vi huius voti denunciare teneatur, quia cum denunciatio hæc non tam ordinetur ad puniendum delictum, quam ad corrigendum delinquentem, & bono communi consulendum: publicatione non indiget, sed qualibet certitudine morali contenta est. Suar. l. 4. de Relig. tract. 10. l. 6. c. 10. numero 12. & 23. Sanchez l. sext. Decal. capit. 18. numero 56.

46 Ex obligatione voti non tenetur Professus correctionem fraternam præmittere, quia solum vult denunciare, non tamen correctionem denunciationi præmittere. Neque regulariter ex Charitate tenetur, quia est delictum cedens in detrimentum communitatis, raroque per secretam monitionem impeditur. Suar. tomo quart. de Relig. tract. 10. l. sext. capit. 10. numero 32. & 33. Verum ex voto non impeditur quin correctionem fraternam, si velit, præmittat, quia non vult denunciare, nulla correctione præmissa. Neque ex eo quod præmittat correctionem à voti executione impeditur: cum possit, de linquente plenè non emendato, denunciare. Esch. & Mend. Theol. Mor. Tom. VII.

tionem agere. Expectare vero hanc materiam mutationem ex correctione & Charitate proximi consentaneum est, nec voto contrarium. Suar. ibid. 31.

CAPVT XI.

De voto audiendi Prapostiti Generalis consilium, idque exequendi, si Professus in Episcopum assumatur.

47 Oportet quantum Professi est, non detrectandi consilia Prapostiti Generalis, vel ab eo substituti audire, quæque exequi, si meliora, & Deo gratiora indicauerit, si forte fuerit alicuius Ecclesiæ electus in Præfulem. Congregat. prima & tertia. Huius voti finis est, vt propriæ ille salutis consulat, & recte sese in muneris sibi impositi administratione exerat.

48 Materia est duplex. Prima non detrectare Generalis, vel alterius societate ab eo substituti audire Consilium de rebus ad propriam animæ salutem, & rectam officij administrationem pertinentibus. secunda vero est executio illorum consiliorum, quæ meliora, & Deo gratiora esse indicauerit. Non vult sequi Generalis consilium etiam si honestum sit: quia id esset tacite ac virtualiter Generali obedire, quod Episcopali dignitati non expediebat, sed vult illud exequi, casu quo indices melius & honestius existere, quam quod tibi in mentem venerit. Consist. p. 10. §. 6.

49 Profecto Prapostitus Generalis nullam habet obligationem præter communem Charitatis, per se, vel per alios hos Prælatos monendi, quia nec eam obligationem habet ex voto, vt de se constat: neque ex constitutionibus, cum potius p. 10. §. 6. in declarat. ab ea obligatione eximitur. Non tamen (ibi) obligatur Societas, ad hoc munus suscipiendum, quandocumque alicui ex ea Episcopatus esset admittendus: imo libera manet, vt id oneris, & relinquere, & assumere possit, ubi multum referre ad Dei obsequium indicauerit.

CAPVT XII.

De Dimissione à Societate.

50 N Societate alij sunt Religiosi simplicibus solum votis alligati, alij solemnibus. Quicumque ex his dimitti

T 2 CAPVT

CAPVT XIV.

*De capacitate Societates eius-
que Religiosorum ad ha-
reditariam successionem
ex testamento, & ab inte-
stato, & ad quodlibet le-
gatum.*

63
Qui solum
vota biennij
emissit, om-
nium horu-
m est capax.
Secus Pro-
fessi, & Co-
adiutores
formati, qui
solum lega-
ti capaces
existunt.

IN Societate alij sunt Religiosi Pro-
fessi, alij Coadiutores formati, alij
Scholastici, qui Scholares vocan-
tuntur. Ex conventibus autem aliae sunt
Domus Professae, alia Collegia domusque
probationis. Religiosi, qui solum vota bien-
nij simplicia emisissent capaces sunt cuiuslibet
hereditariae successionis, & legati, non
solum quoad usum, & administrationem il-
lius ex superioris licentia: sed etiam quoad
dominium. Constat ex Bulla Gregor. XIII.
Ascendente Domino. Professi vero, & Coadi-
utores formati cuiuslibet hereditariae suc-
cessionis sunt incapaces: non tamen legati,
ut Bulla illa, & constitutiones decidunt. Le-
gatum vero ipsis relictum acquiritur Colle-
gio, vel domui, in qua resident: & iuxta huius
capacitatem, vel incapacitatem legatum
tenet.

64
Domus
professa in-
capax est
habendi bo-
na stabilia,
praeter vi-
neam vel
hortum ad
recreatio-
nem.

Domus professa incapax est habendi bo-
na stabilia, quales sunt possessiones, annui-
que redditus, etiam Sacristiae aut fabricae Ec-
clesiae applicati, praeter communem, ac con-
suetam habitationem, sub qua domus, Ec-
clesia, & hortus contiguus comprehenditur:
& praeter aliquam vineam, vel hortum cum
sua domo ad Religiosorum levamen, qui si
fructus aliquos habeat, nec locari, nec vendi
possunt: tamen eis Professi uti possint ad
sui sustentationem. *Constit. p. 6. cap. 2.* Constat
ex Bullis Pauli III. Iulij III. & Gregorij XIII.
Societatis institutum confirmantium.

65
Si aliquid
stabile do-
mni profes-
sa relinqua-
tur, debet
illico vendi.

Si domui professae aliquid stabile relin-
quatur, non necessarium ad Sacristiam, vel
habitationem, vel recreationem, aut legetur
aut donetur: vendi debet quam primum pos-
sit. *Constit. p. 6. cap. 2. num. 5.* At quia contingit
saepe, statim emptori non inveniri, qui iustam
aetimationem impertiat, ideo opportunitas
est expectanda. Ex *Constit. praefate declara-
tione*.

66
Non est
contra hanc
paupertatem
reditus ad
fabricam
relictus dum-
modo domus
nulla com-
petat alio.

Verumtamen non est adversus hanc
strictam domus professae paupertatem, si
aliquis ex fundatoribus domus, vel Eccle-
siae vellet redditus aliquos ad fabricae usum
relinquere; dummodo nec dispositio eorum
ad Societatem pertineat, nec sit unde ei
competat actio in illos (quamvis id curae
illi esset, ut is cui tale munus commissum est
tuum officium praestaret) & sic in rebus, simi-
libus. Habetur. *Constit. p. 6. c. 2. in declarat. lit. B.*

Neque item est adversus hanc paupertatem,
quod domus professa possit habere in. *Nec est*
statui, modo non sit de aliquo bono stabili, *contra pa-*
quia nullibi cauetur, incapacem esse heredi- *perpetuam*
tariae successionis, in citato enim *Constitut.* hanc posse
loco numero 12. solum dicitur hanc incapaci- *heredem*
tatem habere ratione suorum Religiosorum: bonorum
tamen inveniuntur ex alio capite, scilicet, ex li- *non stabili*
bera testatoris voluntate institui heredem suum in- *posse*
posse, sicut & Collegium. Molina t. 1. de inst. iur.
d. 195. vers. *A regula proposita Sanchez l. 7.*
De cal. c. 27. n. 15.

Cum autem domus professae debeant
elemosynis victitare sibi D. Ignatius *Qualiter*
Constit. p. sexta. cap. secund. numero sext. Ne inter- *interdictum*
vllus ad Elemosynas perpetuas largiendas sit ne- *interdictum*
domibus vel Ecclesiis Societatis professae si- *ad Eleme-*
deles exciet, ob maiorem scilicet edificatio- *syna do-*
nem, & paupertatis puritatem. At si aliquis *nunc prof-*
simplici suavione excitaret, hanc crediderim *sa pades*
peccatum, quia haec excitatio non est excusatio.
materia voti paupertatis: & ex alio capite
sola constitutione prohibetur, & non in
virtute obedientiae: ergo nullo ex capite po-
test esse peccatum. *Suar. tomo quart. de Relig.*
tract. 10. l. quart. cap. nono numero nono &
capit. 11. sine. Sanchez l. septim. Decal. cap. 27.
numero 11. Palao tom. 3. d. 3. de statu Relig.
punct. 10. num. 6.

CAPVT XY.

*De prohibitionem, quam Iesu-
ta habent recipiendi pro
Missis concionibus, aliis-
que ministeriis stipen-
dia.*

RELIGIOSIS Societatis est
interdictum, pro Missarum Sacri- *Interdi-*
ficiis, concionibus, lectionibus, etiam est
Sacramentorum administratione, aliisque piis *Iesu-
ta* pro
officiis, quae Religio nostra iuxta institutum *Missis*
exercet, stipendium vllum, vel Elemosynam, *concionibus*
quae ad compensationem horum ministerii. *Et. Stipen-*
riorum consecrari assent, admittere. *Ex am. dum acci-*
gener. c. 1. n. 3. *perit.*

Non autem levis est difficultas, an
haec obligatio sit solum iuxta regulam, ac *qualis sit*
constitutionem, ut perfectius paupertatis haec obliga-
votum observetur, ac cum maiori proxi- *ne.*
morum adificatione: an vero sit mate-
ria ipsius voti? Nam si solummodo Reli-
giosi Societatis a receptione stipendii huius
vel Elemosynae abstinere ex regula, & non
ex voto obligantur, nullum per se pecca-
tum committent ex illius transgressione,
cum nostrae Religionis regulae ad culpam
non obligent, sed solum ad arbitriam pec-
nam. Cuius decisio ad secundam sectionem
spectat.

Hoc

Seçt.II.de Profes. Religiosa Dubia. 221

71 Hoc verum ex iusto si pecunia non pro
Si pecunia minuitur, & in illorum compensationem,
detur pro sed pro requisitis ad illa exequenda, con-
requisitis cedatur, ut si detur pro Religiosorum su-
ad misse- stentatione, pro viatico aliisque necessariis
ria exequ- ad verbum diuinum seminandum, omnino
da potest esse licitam receptionem. Dummodo Socie-
recipi. tas, vel eius Religiosi non obligentur ad spi-
ritualia ea ministranda ex obligatione iustitiae:
sed ex gratitudine, aut fidelitate. Palao: 3. d.
tertia pun. 1. numero sex. Sanchez l. 7. c. 28.
num. 3. & 4.

72 Si Societatis Religiosus stipendium: ad
Si acceptis Missæ Sacrificia accepit (inique quidem)
quæ nostris et consumptis, neque Sacra fecit, nec e-
pro Missis solvendo: ut obligationi esse stipendio accepto
stipendia satisfaciatis, poterit Sacra facere, quia il-
et consump- lis Sacris non acquirit stipendium, sed obli-
sunt, nec Mis- gationis iustitiae ex illius acceptione, ac
sæ sacræ cele- consumptione orta satisfaciit. Imo non so-
rit potest, si lum posse reori, sed teneri affirmo, quia te-
non est solu- netur obligationi iustitiæ satisfaccere, cum
enda, imo id facere possit absque sine professionis detri-
debet Sacra mento. Sanchez l. septim. Decal. caput. 28.
illa facere. n. 15. addens. n. 2. hoc à fortiori procedere, si
ante Religionis ingressum, vel novitatus
tempore, hæc stipendia receptis ac consum-
ptis, scilicet. 2. plura.

CAPVT XVI.

*De Iesuitarum ratificatione
Professionis, reclamatio-
ne, ac mutatione
habitus.*

73
Potest in
Societate
Professio
ratificari.

A L C V I videbitur in Societate non posse invalidam professionem, vel incorporationem ratificare, quia modus ordinarius ratificandi professionem invalidam, est tacita professionis emissio. At in Societate non datur tacita professio, cum ei essentiale sit scripto publicè legi, *Const. p. quint. cap. tertio.* At digendum est, verè esse in Societate professionis, seu incorporationis invalida ratificationem, seu reparationem, quia hæc reparatio non solum iure antiquo, sed novo Tridentin. *sess. 25. cap. 19.* Taciturnitate quinquennij approbata est in fauorem Regularis status, & in pacem, ac quietem Religiosorum à quo iure Societas excepta non est, nec expediat excipi. Neque obstat professionem seu incorporationem tacitam non habere in Societate locum, quia hoc est verum de professione, vel incorporatione tacita, quæ primo ac per se fit: secus autem de ea, quæ fit ad reparationem professionis, vel incorporationis invalidæ. Nam cum de hac reparatione nihil Societas disposuerit, & Tridentinum in suo generali decreto Societatem non exceperit, fit plane comprehendere vo-

Escob. & Mend. Theol. Mor. Tom. VII.

luiffe. Suar. tomo quart. de Relig. tract. 10. l. 3.
cap. 8. à num. 5.

At cum non semel contingat, professio- 84
nem esse inuadendam, nec fidei profectum vel *Et locum*
eum ratificare: constat ex *Tridentino. citato, daturre-*
fic inualide Professum intra quinquennium *clamationis*
à die professionis, & non ultra alleget posse *circa Pro-*
nullitatis suae: professionis causas: modo ta- *fessione in-*
men habitum propria auctoritate non dimittit *ualidam.*
tat, neque ex Religione sine superiorum
licentia, habitu retento, discedat. Nam si
habitum sponte dimittit, denegatur illi au-
dientia, & poenis apostatae afficitur, nullo-
que Religionis privilegio inuatur. Quod
dicendum aequè de incorporatis per vota
biennij in Societatem, loquitur, ac de Pro-
fessum Societatis, tum aliarum religio-
num, quia vere Religiosi sunt, & quan-
tum est ex parte sua le Religioni, & di-
mino obsequio perpetuo emanciparunt.
Suar. tomo quart. de Relig. tract. i. vol. 3. cap. 8.
num. 6.

Vidimus superius, depositionem Religiosi habitus temerariam interdiciam esse De habitis
professis sub excommunicationis pena ex temeraria depositione.
capit. vt periculosa, Ne clerici vel Mona-
chi, in 6. Quod si rogites, quænam sit re- Pbi de le-
meraria habitus depositio ? respondeo, non suis alieno
esse dimissionem temerariam, cum illum habitu ad
deponi ad dormiendum, ad quiescendum, infideles
ad natandum, aliamve similem actionem. pergeribunt.
Perit namque habitus dimissio depositionem illius fieri animo occultandi statum, &
se aliam ab eo, qui est significandi. Vnde
fit, non esse propriè habitus dimissionem,
si illum deponas, vt apertis personam in
ludo repræsentans, vt cursum velociorem
consummes, vt lapidem expeditio proicias,
quia illa depositio non est status voluntaria
occultatio. Azorius *tomo primo l. 12.*
capit. 13. questione quint. Suar. *tomo quint.*
de censur. d. 23. sect. quatuor. numero 27. San-
chez *l. sext. Decal. capit. octauo numero 55.*
Aditio non esse temerariam, sed laudabilem
admodum habitus mutationem, cum
Religiosi apud hæreticos, seu infideles
quosque degentes sæculari indumento ven-
tentes curant ne Sacerdotes aut Religiosos esse
dignoscantur, vt facilius possint fidei pro-
pagationi, & proximorum vilitati Sacrum
munus impendere. Sic Societatis Iesu Reli-
giosi ad Angliam, ad Iaponiam ; ad Sinas
quotidie proficiunt, vt maiori Dei gloria
se accommodent, & tot fructus Eccle-
siae licent. Rogarim verò, an si quis
temere dimitteret habitum (quod
abit mortaliter delinqueret,
& excommunicationem
incurreret. Haic
sect. 2. questionis
satisfaciam.

T 3

CAPVT

CAPVT XVII.

De promotione Iesuitarum ad
Doctores, vel Magistri
gradus.

76
Expendo
privilegium
Iulij III.
latum in
Societate
fauorem ad
graduum
receptionem.

Premittit Iulium III. in Bulla, quae incipit, *Sacra Religionis* edita anno 1552. quam Pius IV. in Bulla incipiente, *Exponi nobis* confirmavit; concessisse Religiosis Collegiorum Societatis existentium in Vniuersitatibus alicuius studij generalis, si praeio rigoroso ex mine publico in eisdem Vniuersitatibus reperti fuerint idonei, & Rectores Vniuersitatum eos gratis promouere recitauerint, vt in praedictis Collegiis à Praeposito Generali, de eiusve licentia à quouis ex inferioribus Praepositis vel rectoribus huiusmodi Collegiorum cum duobus, vel tribus Doctoribus, seu Magistris per eosdem eligendis, promoueri possint ad baccalaureatus, magisterij, Licentiatum, ac Doctoratus gradus. Religiosis vero Collegiorum existentium extra Vniuersitates concessit, vt absoluto studiorum suo cursu, & rigoroso examine praecedente, à Praeposito Generali, vel de eius licentia à quouis ex Praepositis, vel rectoribus huiusmodi Collegiorum cum duobus, vel tribus Doctoribus vel Magistris per eosdem eligendis ad praedictos gradus valeant promoueri. Hi vero promoti gaudent omnibus privilegijs, ac praerogatijs, quibus fruuntur qui in Vniuersitatibus rigoroso ex mine praeio, ac alios iuxta ibi obseruari solitos, & requisitos eius promouentur. *Lege compendium privileg. Societatis in verb. Gradus, & maxime Rodericum 10. 2. 99 Regul. quest. 74. artic. 3.*

77
Requiritur
licentia ge-
neralis
Praepositi
ad gra-
dum rece-
ptionem.

Certum in primis est neminem alicuius scientiae gradum posse absque Praepositi Generalis facultate insigniri. *Regula 64. Provinc. conditiones autem, seu qualitas pro his gradibus recipiendis seruanda 4. p. const. c. 6. num. 17. & praefata Provincialis regula 64. praescribuntur.*

78
Quinque
conditiones
ad gradum
recipiendos
in externa
Vniuersita-
te.

Prima est, vt per diligentem examinationem digni inueniantur, qui gradum suscipere debent. Secunda, ne loca certa, quamuis ea in Vniuersitate, ubi gradum accipiant, dari soleant, recipiant, sed extra numerum se constituent, vt ab omni ambitionis specie, atque ab alijs affectibus parum temperatis recedant. Tertia, ne sumptus, qui pauperes non deceant, in gradibus huiusmodi faciant. Quarta, ne ob aliud, quam vt possint proximis ad Dei gloriam esse vtiliores, promoueri debent, vt nullum detrimentum humilitas patiat. *Const. p. 4. cap. 6. §. 17. Quinta habetur regula 64. Provinciali ne nomine Doctoris vel Magistri irratione gradus inter se Religiosi vtantur.* Haec pro recipiendis gradibus in externis Vniuersitatibus praescribuntur.

79
Terminus
pro collatione
graduum
in Vniuersi-
tatis So-
cietatis re-
gimini con-
missa.

At pro collatione graduum in Vniuersitatibus Societatis regimini commissis, haud dissimiles conditiones inducuntur: Prima est, ne quis nisi diligenter ac publice examinatus per designatas personas, quae bene suum agant officium, & idoneus ad perlegendum eandem scientiam inuentus promoueat. Secunda, vt praeccludatur ostium ambitionis, nullis locis certis eis, qui ad gradus promouentur assignatis: quin potius honore se inuicem praueinire, nulla locorum differentia obseruata, curent. Tertia, vt quemadmodum Societas gratis docet, ita & ad gradus gratis promoueat, & non nisi exigui admodum sumptus (licet voluntarij sint) externis permittantur; ne consuetudo vim legis tandem obtineat, & in ea parte decurtu temporis fiat excessus. Quarta, ne Rector Magistris, vel vllis alijs de Societate facta accipere permittat. Quinta, ne in horum graduum collatione pilei, aut chirothecae, vel quid aliud detur. *const. p. 4. c. 1. §. 5. 4.*

80
Conditione
ta, quae si pro
omnibus indifferenter
hoc exa-
men praescribunt, nullus
erit gradus, eo omisso,
licet gradandus notorie
doctus existat. Quia
credetur pro forma
exigi, qua deficiente,
contuit actus. An si
gradus in Vniuersitati-
bus Societatis est
recipiendus, poterit
Rector Vniuersitatis
habita licentia, à
Generali, vel Provinciali
iustis ob causas
examini publicum
remittere. *Const. p. 4. c. 1. §. 4. in declar. lit. E.*

81
Secunda
conditio
de locis
extra nume-
rum accipiendis
facile poterit
asseruari in
Vniuersitatibus
Societatis subiectis
in alijs, explicat.
in quibus
frequenter loca pro
cuiusque anti-
quitate assignantur,
haud facile erit, sed
non ideo à recipiendo
gradu in illis Vniuersi-
tatis Religiosi nostri
excluduntur. Quia
haec conditio
intelligi debet cum
commodè asseruari
potest, & quantum
est ex parte Religio-
sorum. Hi enim
quantum erit ex se
loca certa non accipiant,
sed alijs facile cedent,
seque extra numerum
constituent. Si tamen
Vniuersitas non solum
ea loca certa tribuat,
sed quasi ad ea
recipienda compellat,
cum ea receptio
potius sit necessaria,
quam libera, hu-
militati non derogat,
neque speciem prae-
fert ambitionis, seu
prauum aliquem
fouet affectum. Suarez
tomo quart. de Religio-
sis tractat. 10. li. 6.º
quinto capit. quart. nume-
ro 10.

82
Tertia
conditio
de non gerendis
sumptibus, qui
deceant pauperes
in Vniuersitati-
bus Societatis
optime poterit
asseruari, in
externis difficile.
Hoc autem non
impedit, quominus
Religiosi Societatis
possint in his
Vniuersitatibus
promoueri, non
quidem frequen-
ter, sed raro
quando scilicet
bono nomini
Societatis, &
soli doctrinae
institutiueque
defensioni, &
proximorum
utilitati iudicabitur
expedire, eoque
casu non nisi
selectae personae
sunt promouendae. Palao
ro. 2. d. 4. de statu
Relig. p. 8. §. 6. m. 6. ex
Bulla Pij IV. Quarta

Secl. II. de Societ. Iesu Dubia. 223

83
Quarta demum, & quinta conditio & facile servari possunt, & debent omnino. Quia humilitatem inspecant. Hæ enim probant, non esse accipiendum gradum propter honorem, & luctum, quæ ex gradibus assolent

pronemire, sed ob maiorem Dei gloriam, & proximorum salutem. Suar. tom. 4. de Relig. 10. l. 5. c. 4. num. 11. conditiones verò requisitæ in collatione graduum à Societate, haud indigent explicatione.

SECTIO SECVNDA.

De Religione Societatis Iesu, eiusque obligationibus Dubia.

CAPVT XVIII.

Circa eos, qui ab ingressu Societatis specialiter excluduntur.

DVBIVM I.

Ut abnegatio Fidei à Societatis excludat ab ingressu, debetne esse publica?

84
Publica esse debet necessario.

85
Non debet necessario esse publica.

86
Existimo, saltem debere esse probabilem, scilicet dubium notari.

sententiam publicam: aliud probabile. videmus itaque abnegationem fidei probabilem, constituere impedimentum, licet non sit publica per sententiam, vel famola. Quia sola illa probabilitas videtur sufficiens, ut tali delicto affectus notam habeat, quæ illum minus reddat idoneum ad verbum divinum diffeminandum.

DVBIVM II.

Quis per sententiam declaratus fuit hæresis suspectus, cum tamen verè in errores non incidit: Estne à Societatis exclusus ingressus?

87
Exclusus est.

88
Non est exclusus.

89
Verius hoc esse reor.